

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖZSÉGI ANYANYELVI VERSENY

2017/2018.

6. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlpra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

Egyszer, amikor Mátyás király áruhában járta az országot, egy faluban esteledett rá. Kérdezősködött, hogy hol szállhatna meg, de minden házból elküldték. A szegény vándorból nem sok hasznot néztek ki a falusiak. Végül a kocsmáros megsajnálta, és azt mondta neki:

– Menjen el a tanítóhoz, ő biztos befogadja!

El is ment Mátyás király, s a tanító valóban behívta a házába. Szegény ember volt a tanító, de mégis finom vacsorát adott a vándornak. Vacsora közben még elbeszélgettek a világ dolgairól, aztán nyugovóra tértek.

Másnap Mátyás király visszament a kocsmába, hogy megköszönje a jó tanácsot. Hát, mit lát? A fogason ott lóg a tanító kabátja.

– Hogy kerül ide az a kabát? – kérdezte a kocsmárost. – Tegnap még a tanítón láttam.

– Igen, az övé – felelte a kocsmáros. – Tegnap este hagyta itt az ételért, amivel kendet megvendégelte.

Mátyás király meghatódott a szegény tanító jóságán, és elhatározta, hogy megjutalmazza. Hazament Budára, és nemsokára hívatta is a szegény tanítót. Az nagyon megijedt, mert nem tudta, hogy mi rosszat követett el. Ám amikor felért Budára a király ebédet adott a tiszteletére. Végül neki adta saját köntösét, aminek a zsebeit megtöltötte arannyal.

Így jutalmazta meg Mátyás király a szegény tanítót.

(Napsugár, gyermekirodalmi lap. 2013. június)

1. Mit jelent a fenti szövegben megtalálható *kend* szó? Karikázd be a helyes választ!

te ráken maga gyomnövény ismerős vendég

2. Tedd sorrendbe a történet mondatait! Jelöld számokkal a sorrendet (1, 2, 3, 4, 5)!

___ Mátyás király a tanítóval vacsorázott.

___ A kocsmáros a tanítóhoz küldte a királyt.

___ Mátyás király szállást keresett egy faluban.

___ A király meglátta a tanító kabátját a kocsmában, a fogason lógott.

___ A király Budára hívta a tanítót.

3. Keresd meg az alábbi szavak ellentétét a fenti szövegben, majd írd azokat a vonalra!

a) gonoszság ↔

c) kiküld ↔

b) felébred ↔

d) büntet ↔

4. Elemezd mondattanilag a következő mondatot! A mondatrészeket **aláhúzással** és **betűjelzéssel** jelöld!

Szegény ember volt a néhai tanító.

5. Csoportosítsd az igéket! Melyek tartoznak a megadott csoportokba? **A kakukktojást keretezd be!**

menjen el, szállhatna meg, jutalmazta meg, visszamenne, jutalmazza meg

a) felszólító mód:

b) feltételes mód:

6. Alakítsd át az alábbi mondatokat! A mondatban szereplő ragozott **igealak egyes szám harmadik személyben és:**

a) **Jelen időben és feltételes módban álljon!**

Mátyás király bölcs volt.

b) **Jelen időben és felszólító módban álljon!**

A király megjutalmazta volna a tanítót.

7. Milyen mondatrészek a kiemelt szavak az alábbi mondatban?

A **fogason** ott lóg a **tanító** kabátja.

a) fogason:

b) tanító:

8. Húzd alá az alábbi mondattal kapcsolatos helyes állítást!

A szegény tanító gazdag lett.

a) A mondat alanya melléknév.

b) A mondatban egy jelző van.

c) A mondatban nincs főnév.

9. Válaszd ki az alábbi szósorból a vendégül lát szókapcsolattal rokon értelmű kifejezést!

Írd a vonalra!

kiteszi a szűrét, szabadon enged, megvendégel, elfogad, lábatlankodik

.....

10. Alkoss egyszerű bővített mondatot az alábbi összetett mondatból! Némely mondatrészeket elhagyhatod, de **a mondat jelentése ne változzon!**

Szegény ember volt a tanító, de mégis finom vacsorát adott a vándornak.

.....

11. Aláhúzással jelöld a **tárgyat** az alábbi mondatban!

A tanító nem tudta, hogy mi rosszat követett el.

Mi a tárgy **szófaja**? _____

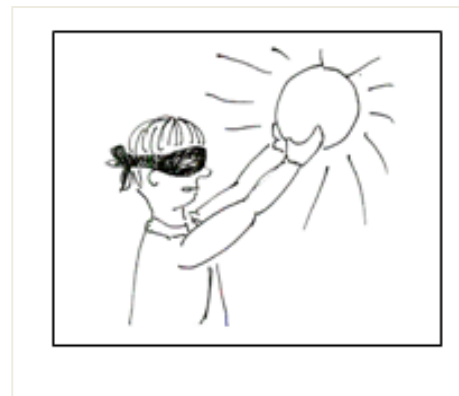
12. Válaszolj az alábbi tréfás kérdésekre a dőlt betűs szólások alapján! **Írd** a vonlra a **szólások jelentését!** Indokold meg válaszodat!

a) Tiszta lesz-e a haja annak, akinek jól *megmossák a fejét*?

.....

b) Börtönbe kerül-e, aki *lopja a napot*?

.....

13. Azonos szófajú szavakat soroltunk csoportokba, de némelyik felsorolásba hiba csúszott. Melyikbe? **Keretezd be a sorba nem illő szót!**

- a) lakni, csukni, rakni, zokni, szokni
- b) csinos, langaléta, zentai, ügyes, szebb
- c) uszály, muszály, apály, akadály
- d) száz, kevés, harmad, tizedik, egy

JAVÍTÁSI KULCS A 6. OSZTÁLYOS TESZTHEZ

(2018. évi községi anyanyelvi verseny)

1. Maga (1)
2. 3, 2, 1, 4, 5:
 3. Mátyás király a tanítóval vacsorázott. 2. A kocsmáros a tanítóhoz küldte a királyt.
 1. Mátyás király szállást keresett egy faluban. 4. A király meglátta a tanító kabátját a kocsmában, a fogason lógott. 5. A király Budára hívta a tanítót. (5x0,2=1)
3. jóság, nyugovóra tér, behív, megjutalmaz (4x0,25=1)
4. Szegény–minőségjelző, ember volt–állítmány, néhai–minőségjelző, tanító–alany (4x0,25=1)
5. a) menjen el, jutalmazza meg; b) szállhatna meg, visszamenne; kakukktojás: jutalmazta meg. Csoportosítás+kakukktojás: (5x0,2=1)
6. a) A király bölcs lenne. b) Jutalmazza meg a király a tanítót! (2x0,5=1)
7. a) helyhatározó, b) birtokos jelző (2x0,5=1)
8. b) (1)
9. megvendégel (1)
10. A szegény tanító finom vacsorát adott a vándornak. (1)
11. tárgy: rosszat, szófaja: melléknév (2x0,5=1)
12. a) Nem, mert a szólás jelentése: alaposan megszidja. b) Nem, mert a jelentése: lustálkodik, henyél, tétlenkedik. (2x0,5=1)
13. a) zokni, c) muszáj (2x0,5=1)
14. segítség, játsszunk (2x0,5=1)
15. Ha szerencsénk lesz, meg tudjuk figyelni a vadludak vonulását.
A szavak száma: 9 (Szóhatárok+azok számának megjelölése) (10x0,1=1)
16. a) szerencsénk, (mi), c) lesz, tudjuk (2x0,5=1)
17. a), d) (2x0,5=1)
18. a), d) A hosszú munka után **fáradtság** vett erőt rajta. **Gondatlanul** végzett munkája miatt elbocsátották. (2x0,5=1)
19. különben, azonban, közömbös, ellemben. Kakukktojás: közömbös (A betűk beírása+a kakukktojás) (5x0,2=1)
20. ég, tud, kér, mér, néz, hoz, lép, lát, visz, húz (0,1x10=1)

R	Á	M	G	Í	T	V	Á	G	I
Z	T	U	D	U	Z	K	É	R	O
T	E	F	L	M	É	R	V	Z	J
K	Á	R	K	O	N	É	Z	E	R
G	J	K	O	R	B	A	H	O	Z
P	C	I	L	É	P	M	M	H	D
U	L	Z	S	Z	I	L	L	Á	T
	I	S	Z	U	H	Ú	Z	J	A

